

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни/освітнього компоненту	Психолого-педагогічна підтримка осіб, які зазнали травм війни
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	<u>5,0</u> кредити / <u>150</u> годин
Вид підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
Викладач	НАЗАРЕВИЧ Вікторія Вячеславівна кандидат психологічних наук, доцент
CV викладача (in) на сайті кафедри	https://psuhologia.rshu.edu.ua/kafedra/kafedra-vikovoї-ta-pedahohichnoi-psykholohii/sklad-kafedri/9-uncategorised/120-nazarevych-viktoriia-viacheslavivna
E-mail викладача:	Nazarevich.v@gmail.com

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є формування у здобувачів ступеня доктора філософії системного наукового розуміння епістемології травми війни та розвиток експертних здатностей до концептуалізації, дослідження та проєктування систем психолого-педагогічної підтримки.

Мета освітнього компонента полягає у фундаментальній підготовці дослідника-експерта, здатного до комплексної концептуалізації феноменології воєнної травми та проєктування вискоєфективних систем соціоментального відновлення в умовах глобальної невизначеності. Курс орієнтований на інтеграцію епістемологічного аналізу з новітніми прикладними технологіями практичної психології, що дозволяє здобувачу не лише критично деконструювати біопсихосоціальні механізми травматизації, а й розробляти авторські методології діагностики та супроводу. Особлива увага приділяється трансформації «травмованого середовища» у «ресурсний простір» через розбудову травма-інформованих систем в освіті та соціальній сфері, де синергія наукових підходів (схематерапії, АСТ) та етнокультурної ревіталізації виступає катализатором посттравматичного зростання особистості. Підготовка передбачає формування професійної резильєнтності фахівця через засвоєння практик супервізії та ауторегуляції, що забезпечує здатність майбутнього доктора філософії виступати архітектором стійких психосоціальних екосистем, здатних нівелювати наслідки остракізації, кризи ідентичності та вторинної травматизації в постраждалих громадах.

Дисципліна фокусується на інтеграції сучасних нейропсихологічних підходів, теорії прив'язаності та інноваційних терапевтичних протоколів (зокрема роботи із динамічною метафорою на етапі відновлення для подолання наслідків індивідуальної та колективної травми війни. Згідно вимог освітньо-наукової програми здобувачі вищої освіти у процесі вивчення вибіркової компоненти можуть набути таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

Інтегральна компетентність: Здатність продукувати нові ідеї та розв'язувати комплексні проблеми професійної діяльності у сфері кризової психології,

застосовувати методологію наукової діяльності та проводити власне дослідження посттравматичних станів, результати якого мають наукову новизну.

Загальні компетентності (ЗК)

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, глибокого аналізу та синтезу травматичного досвіду в широкому соціокультурному контексті.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) у підходах до реабілітації та супроводу вразливих груп.

ЗК4. Здатність діяти на основі етичних міркувань (деонтологічний імператив) та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність прогнозувати актуальні психологічні проблеми та верифікувати предиктори посттравматичного зростання особистості.

СК2. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, що створюють нові знання у сфері травматерапії та дотичних міждисциплінарних напрямках.

СК3. Стратегічне лідерство у впровадженні та супроводі інноваційних проєктів ментального здоров'я в освітніх та соціальних просторах.

Освітньо-науковою програмою передбачено досягнення наступних *програмих результатів навчання (РН)*: РН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо проблеми воєнної травми та дослідницькі вміння на рівні світових стандартів.

РН3. Критично осмислювати існуючі протоколи та верифікувати авторські гіпотези щодо механізмів психологічної резильєнтності.

РН4. Планувати і виконувати дослідження із суворим дотриманням норм професійної етики та безпеки клієнта.

РН7. Розробляти наукові проєкти та авторські методики (зокрема у напрямках впровадження динамічної метафори відновлення *Toy-therapy*, арт-реабілітації), що створюють нову професійну практику.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Епістемологія та феноменологія воєнної травми

Тема 1. Концептуалізація «травми війни» у сучасній науковій парадигмі практичної психології . Біопсихосоціальна модель. Війна як багаторівневий стресор.

Тема 2. Психологічні механізми транзитних станів. Стигматизація, остракізація соціальне виключення та криза ідентичності.

Тема 3. Психологічний аудит травмованого середовища. Критерії оцінки безпеки, посттравматичного та ресурсного простору.

Тема 4. Методологія діагностики та дослідження травматичного стресу та факторів посттравматичного зростання особистості . Кількісні та якісні інструменти в роботі дослідника.

Тема 5. Специфіка супроводу сімей та дітей у ситуаціях втрати та горювання. Вікова динаміка сприйняття смерті та горювання. Діагностика ускладненого горювання.

Тема 6. Технології підтримки дитини та родини в стані гострого та хронічного горя. Терапевтичні метафори та ігрові практики. Робота з родиною

Змістовий модуль 2. Проєктування систем підтримки дитини та родини, які постраждали в наслідок війни

Тема 7. Психолого-педагогічна підтримка травмованої дитини в освітній простір. Розбудова травма-інформованого середовища, та соціоментального відновлення через соціокультурні

системи.

Тема 8. Психологічний супровід трансформації освітнього середовища. Підготовка педагогів до роботи з дітьми, які пережили втрату.

Тема 9. Формування практик підтримки на основі динамічної метафори та інших психолого-педагогічних методів підтримки : арттерапія та ігротерапія, як інструменти переробки травми. Наукові підходи та етнокультурна ревіталізація, схематерапія та терапія відповідальністю.

Тема 10. Професійна рефлексія власної травми війни та супервізія фахівця, технології ауторегуляції психолога та педагога. Профілактика вторинної травматизації та збереження професійної стійкості.

Тема 11. Умови та форми організації психологічних систем до посттравматичного зростання

Тема 12 . Сучасні практики та технології психолого-педагогічної підтримки психоемоційної стабілізації осіб, які зазнали травм війни